

Op de grote, stille heide....

Het is midden augustus en de heide staat nu in volle bloei.

Heidegebieden behoren tot de half natuurlijke landschappen en zijn ontstaan door menselijk ingrijpen.

Als men de natuur hier in onze streken haar gang zou laten gaan komt er uiteindelijk een eiken- berkenbos. Door rooibouw, zoals branden, kappen en begrazen door vee zijn hier lang geleden uit deze eiken- berkenbossen onze heidevelden ontstaan. De oudste heidevelden in ons land, die in Drenthe, dateren van ongeveer 2500 jaar voor het begin van onze jaartelling. Dat waren nog betrekkelijk kleine lokale heidevelden. In de middeleeuwen is, door uitbreiding van de landbouw, de ontbossing op grote schaal begonnen met het hoogtepunt in de vorige eeuw.

de Boshoverheide

Toen vormden de heidevelden een belangrijk onderdeel van de agrarische huishouding en werden daardoor in stand gehouden. Men gebruikte de heide allereerst om er de schapen op te weiden. Daarnaast werden er plaggen van gestoken die als brandstof en ook in de stallen werden gebruikt. Deze laatste werden dan, gemengd met mest, op de akkers uitgestrooid. Ook werd de heide, in tijden van een slechte hooioogst, gemaaid om veevoer te krijgen.

In deze tijd van het jaar moet ook de hei in bloei komen. Van een oude imker hoorde ik een oud gezegde: tussen de Maria's bloeit de hei. Op 18 augustus is er een Maria feestdag en op 8 september ook. Tussen die dagen zou de hei vol in bloei staan en

kunnen de imkers heidehoning gaan oogsten. Gezien echter de temperaturen van de laatste tijd zal dit schema waarschijnlijk niet meer kloppen.

Terwijl de heidevelden nog in volle bloei staan zijn de gierzwaluwen alweer vertrokken naar warmere streken. Deze zomer heeft u ze luid krijsend, zelfs midden in de stad rondom de St. Martinustoren, door de lucht zien scheuren. Dit jaar heb ik er wel minder gezien dan voorgaande jaren. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het aanzienlijk teruglopen van het aantal insecten, het hoofdvoedsel voor deze vogels.

Gierzwaluwen hebben een volledig donker verenkleed, een torpedovormig lichaam en smalle, sikkelvormige vleugels. Als er een vogel is aangepast aan een leven in de lucht dan is het wel de gierzwaluw. Ze brengen het allergrootste deel van hun leven in de lucht door. Daar eten ze, daar slepen ze en daar paren ze. Alleen om eieren te leggen en de jongen groot te brengen hebben ze een nest nodig.

Hun poten zijn bijzonder slecht ontwikkeld en als ze willen gaan vliegen laten ze zich eenvoudig vanuit hun nest omlaag vallen. Mocht een gierzwaluw per ongeluk op de grond landen dan is de kans groot dat het diertje niet meer kan opvliegen.

Mocht u er zo een vinden: oprapen en in de lucht gooien en hij gaat er weer als een speer vandoor.

Herman Beuvers